Kanserli hastaların psikolojik mücadelesi

Kanserle mücadelede, genel tedavinin ayrılmaz bir parçası da Psiko-onkolojik tedavidir.

Yorum Yaz

Humanite Psikiyatri Tıp Merkezi Direktörü ve İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü Psiko-Sosyal Onkoloji bilim dalı kurucusu Prof. Dr. Sedat Özkan: "Psiko-onkolojik tedavi, genel tedavinin ayrılmaz bir parçasıdır”dedi.

Prof.Dr.Sedat Özkan, Kanser hastalarının psikolojik destek alması gerektiğini belirterek, "Kişinin yaşadığı depresyon, bağışıklık sisteminin çökmesini hızlandırır. Dolayısıyla tedaviye katılımı bozulur. Bu nedenle psiko-onkolojik tedavi, genel tedavinin ayrılmaz bir parçasıdır" dedi.

Beden, beyin ve ruh bir bütündür. Bedendeki olumsuzluklar beyni etkiler, bu ruha yansır, ruhun ızdırabı da beyin kanalıyla bedene yansır. Kanserin ortaya çıkışında psikolojik durumun rolü vardır. Ama daha da önemlisi ruh halinin hastalığın seyrini etkiliyor oluşu. Ciddi zorlanmalar, duygusal çatışmalar, kronik stresler, travmalar, kayıp, çaresizik, yas ve aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsem bıyık durumları, kişideki mevcut kanser sürecini hızlandırır. Zihinde çözülemeyen problemler ruhun

ızdırabı olmaya doğru akar ve bu da hormonlar aracılığıyla bağışıklık sistemini zafiyete uğratmaya başlar.

“Kanseri Tedavi Etmek Kanserli Hastayı Tedavi Etmek Anlamına Gelmez!”

Hastanın psikolojisini de iyileştirmek gerek. Hasta iyi hissetmeli. Bu, tedaviye uyumunu kolaylaştırarak hastalığın seyrine etki eder. Eğer bir kanser hastasında ruhsal çökkünlük var ise, o hastanın depresyonu tedavi edilmediği sürece, kanseri tam tedavi etmiş sayılmayız. Depresyon sebebi ve süreçleri ne olursa olsun, hastanın beyin kimyasını bozacağından hormonal sistem kanalıyla kanserin seyrine etki eder. Kanserli hastanın psikolojisini dikkate almadan yapılacak tedavi, ameliyat başarılı geçti hasta öldü demek gibi bir şey olur.

Türkiye’de yılda 300 bin kişiye kanser tanısı konuyor. Kanser hastalarının yarısından fazlası tedavi ve destek gerektirecek düzeyde psikolojik sorun yaşıyor. Kemoterapi, radyoterapi ve cerrahi müdahaleler kişinin psikolojisini bozabiliyor. Bunların yanı sıra hastalığın kendisinin de psikiyatrik sorunlara neden olabildiğini belirten Prof. Özkan, bu noktada psiko-onkolojinin önemine işaret ediyor.

"Kanser hastalarında sıklıkla görülen psikiyatrik bozukluklar arasında, uyum bozuklukları, anksiyete bozuklukları, depresif sendromlar, organik beyin sendromları, kişilik bozuklukları bulunmaktadır. Her iki kanser hastasından birinin psikolojik desteğe ihtiyacı vardır. Kanserle birlikte hasta bir kriz yaratır; egosu, homeostatik dengesi ve hayata bakışı etkilenir.

Psikolojik tedavi eş zamanlı ve eş güdümlü sunulmalıdır

Kanser hastalarına en uygun tıbbi hizmet, fiziksel tedavi ve bakımla birlikte psikiyatrik tedavi ve psikososyal bakım hizmetinin eş zamanlı ve eş güdümlü ekip olarak sunulmasıyla mümkündür. Kanser hastalığında psikolojik yaklaşım ve psikolojik tedaviyle birlikte, hastalardaki psikolojik kaygı ve acıyı azaltmak, uyumu sağlamak, yaşam kalitesini arttırmak, duyguların ifadesine yardımcı olmak, mücadele ve yaşama gücünü arttırmak, hastalığın yarattığı çok yönlü krizle sağlıklı baş etmeye yardımcı olmak, var olan yanlış algıları düzeltmek, 'ya hep ya hiç' tarzı davranış ve düşünceleri düzeltmek, sosyal destek ve iletişimi güçlendirmek amaçlanır."

Prof. Dr. Sedat Özkan, psikolojik sorunların kanser tedavisini olumsuz etkilediğini söylüyor.

Dünyada birçok kanser merkezi ve kanser hastalarına hizmet veren sağlık kurumlarında, hastaların ve yakınlarının ruhsal durumlarına yönelik desteğin tıbbi tedaviyle bir arada verildiğini ve böylece biyopsikososyal bir yaklaşım hedeflendiğini belirten Prof. Özkan, Türkiye’deki kanser hastalarına ise yeterli psikolojik destek verilmediğini söyledi.

Ülkemiz bu alanda Dünyanın gerisinde

"Ülkemizde kanser hastalarına yaygın destek verildiği kanaatinde değilim. Öncelikle bu anlayışı hastalarda, ailelerde ve toplumda, sağlık sistemi içerisinde geliştirmek gerekir. Bu sistemi sunacak özel uzmanlar olmalıdır ve bu uzmanlar psikoonkoloji alanında özel olarak eğitilmelidirler. Halkımız hastaların psikolojisine yönelik oldukça duyarlıdır. Ancak hastalara bu anlamda verilecek destek bilimsel yönde olmalıdır. Hasta yakınlarının da bu konuda hassas davranmaları gerekir. Amacımız; kanseri tedavi ederken hastada ortaya çıkma riski yüksek olan kaygı bozukluğu, depresyon, çöküntü ve beyin işlev bozukluğunu da tedavi etmektir. Çünkü Kişinin yaşadığı depresyon ister kansere ister kemoterapiye bağlı biyolojik süreçlerden dolayı olsun, kişinin bağışıklık sisteminin çökmesini hızlandırır. Dolayısıyla kişinin tedaviye katılımı bozulur.”

Kanser hastasına 8 maddede yaşam tavsiyeleri

İyi insan olmaya çalışmasınlar, doğal olsunlar.